

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Relixión Evanxélica 1º Bacharelato

Curso: 2023/2024

IES ILLA DE TAMBO

Profesor: Enrique Solla Garrido

Contido	Páxina
<i>1. Introducción</i>	3
<i>2. Obxectivos e a súa contribución ao desenvolvemento das competencias</i>	5
<i>3.1. Relación de unidades didácticas</i>	7
<i>3.2. Distribución do currículo nas unidades didácticas</i>	8
<i>4.1. Concrecións metodolóxicas</i>	18
<i>4.2. Materiais e recursos didácticos</i>	21
<i>5.1. Procedemento para a avaliación inicial</i>	22
<i>5.2. Criterios de cualificación e recuperación</i>	23
<i>5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación de materias pendentas</i>	24
<i>5.4. Procedemento para acreditar os coñecementos necesarios en determinadas materias</i>	24
<i>6. Medidas de atención á diversidade</i>	25
<i>7.1. Concreción dos elementos transversais</i>	27
<i>7.2. Actividades complementarias</i>	28
<i>8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente cos seus indicadores de logro</i>	29
<i>8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora</i>	30

1. Introducción

A través da Ensinanza Relixiosa Evanxélica, na Educación Secundaria Obrigatoria e Bacharelato, preténdese ofrecer os alumnos e alumnas aqueles elementos que, *baseados nos principios bíblicos*, poidan axudarlles no seu *desenrolo integral como persoas* co propósito de adquirir unha madurez axeitada, autonomía e responsabilidade persoal.

Considerando a persoa coma un ser integral no que subsisten diferentes dimensións (biolóxica, psicolóxica, social e espiritual), faise necesaria unha formación que teña en conta todas elas. Nunha sociedade cada vez máis plural como a nosa cabe esperar a coexistencia de diversos criterios de pensamento e acción, nun clima de liberdade e diálogo. É por isto que, considerando as características dos alumnos desta etapa, a Ensinanza Relixiosa Evanxélica pretende ofrecer unha formación integral facendo fincapé na dimensión espiritual.

No IES Illa de Tambo, a Ensinanza Relixiosa Evanxélica atopase goza dunha situación de implantación e desenvolvemento dende o curso 1996/1997 que, a criterio do que esto escribe, é altamente positiva. Esta dinámica vese reflectida dende o momento no que un alumno ou alumna fai a súa matrícula no Centro, xa que á hora de escoller entre as diferentes opcións, atopamos a opción de Ensinanza Relixiosa Evanxélica en consonancia co que establece a lexislación vixente.

Sen dúbida, os centros educativos deben ser un reflexo da pluralidade cultural na que se atopan. Este centro -e cada vez máis na nosa comunidade- dan un paso máis cara a interculturalidade, no momento no que non só se recoñecen diferentes culturas, senón que tamén se fomenta a interacción cultural a todos os niveis. O feito de que a Ensinanza Evanxélica sexa unha opción máis, deixa a un lado toda susceptibilidade no que se refire ó feito relixioso diferencial no que cohabitan os cidadáns galegos dende hai case 150 anos.

Neste curso 2022-2023, este departamento desenvolverá a súa actividade formativa co alumnado de 1º, 2º, 3º, 4º da ESO e 1º de Bacharelato. Esta programación corresponde a 1º de Bachelato.

Finalmente, como sinalaremos máis polo miúdo no apartado de metodoloxía, queremos sinalar que dependendo dos coñecementos previos dos alumnos e alumnas en cada nivel, e baseándonos nos principios constructivistas verbo da educación, *partiremos dos seus coñecementos para construír os novos*. Tamén aplicaremos na nosa intervención educativa principios do deseño universal de aprendizaxe (DUA) e incluiremos a gamificación como recurso metodolóxico e didáctico.

As circunstancias concretas que rodean a programación desta materia neste ano en concreto fan que nos atopemos cunha programación máis aberta do que nos gustaría xa que a data de hoxe non temos os borradores do novo currículo da nosa materia adaptados á LOMLOE. Aínda que estos se aprobasen a tempo, a súa publicación será con toda seguridade posterior á data establecida para a entrega da programación. É por isto que o currículo base para a ESO será o que se dicta na *Resolución de 23 de julio de 2015, de la Dirección General de Evaluación y Cooperación Territorial, por la que se publica el currículo de la materia Religión Evangélica en Educación Secundaria Obligatoria* e para o Bacharelato o reflectido *Resolución de 28 de enero de 2016, de la Dirección General de Evaluación y Cooperación Territorial, por la que se publica el currículo de la materia de Religión Evangélica del Bachillerato*. Adaptarémolos á nova lei educativa o currículo.

2. Obxectivos e a súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos da área	Competencias Clave (descriptores operativos)							
	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Recoñecer o valor e autoridade da Biblia, a súa vixencia e os privilexios de ter o texto bíblico ao noso alcance como medio de coñecemento de Deus.	2-3-4					1		
OBX2 - Aplicar diferentes métodos de estudo bíblico que permitan un maior coñecemento da Biblia e dos feitos histórico-bíblicos a partir de distintos tipos de fontes, tanto primarias como secundarias.	1-2 3-4	2	1-2	1			3	
OBX3 - Identificar as distintas etapas do desenvolvemento de Israel, coñecendo o contexto do mundo bíblico e a intervención de Deus na vida e historia deste pobo.	3	2				1		2
OBX4 - Recoñecer a Xesucristo como personaxe central da Biblia e da historia, o seu compromiso	1-2-4							1

na salvación da humanidade a través da súa vinda e a súa obra redentora, descubriendo por medio de todo iso o amor de Deus.								
OBX5 - Analizar e apreciar a persoa, palabra, doutrina e ensinos de Xesucristo, segundo o Evanxeo, no seu contexto histórico.	2-3				4	1		
OBX6 - Analizar criticamente as realidades e os valores morais do mundo contemporáneo e os diferentes factores que inflúen nel, relacionando o señorío de Cristo coa totalidade da cultura moderna.	1-2-4	3		1		1		
OBX7 - Adquirir unha conciencia do transcendente que poida ser aplicada nos diferentes ámbitos da existencia.	1-2	3					1	4.2
OBX8 - Relacionar a historia do cristianismo coa Igrexa de hoxe.	1-2-3	3				1-2		
OBX9 - Comprender a escala de valores que proporciona o sentido cristiá da vida desenvolvendo unha conciencia crítica dende a perspectiva bíblica, dos diferentes problemas éticos que se suscitan no mundo contemporáneo.	4-5	3	5	1	1-2-3	1-2 3-4	2	3.1
OBX10 - Establecer uns valores morais e espirituais sólidos nos que o alumno	4-5	3	5	3-4	1-2-3	1-3	1	

poida basear a súa existencia de forma que chegue a unha madurez moral, persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma.								
--	--	--	--	--	--	--	--	--

Lenda: CCL: Competencia en comunicación lingüística; CP: Competencia plurilingüe; STEM: Competencia matemática e en ciencia, tecnoloxía e enxeñería; CD: Competencia dixital; CPSAA: Competencia persoal, social e de aprender a aprender; CC: Competencia cidadá; CE: Competencia emprendedora; CCEC: Competencia en conciencia e expresións culturais.

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso mate ria	Nº sesió ns	1º tri m,	2º tri m.	3º tri m.
1	Deus e o ser humano. A obra e plan de Deus	A teoloxía que emana na Biblia ten implicacións prácticas para as persoas. Nesta situación de aprendizaxe identificaremos aspectos doutrinais básicos e á vez prácticos.	20	8	X		
2	Biblia, cultura e pensamento. A Biblia, mensaxe de Deus o ser humano	A hermenéutica establece a ponte para que textos do pasado teñan relevancia na actualidade. Nesta situación de aprendizaxe achegarémonos a distintos aspectos do método de interpretación gramático e histórico.	15	8	X		
3	Xesucristo, o Espírito Santo e a Igrexa. Xesús,	Xesús Cristo é a persoa central da cultura de occidente. Nesta situación de aprendizaxe analizarán aspectos centrais dos ministerio de Xesús e da	30	13		X	

	personaxe central da Biblia	historicidade da súa persoa.					
4	A Biblia e a súa interpretación. Exégesese e interpretación de textos bíblicos	A Biblia é fundamental para coñecer a nosa cultura europea. Nesta situación de aprendizaxe o alumnado adquirirá determinadas ferramentas para facer a súa propia eséxese de textos bíblicos.	15	8			X
5	Ética cristiá.	Na Biblia temos as bases da cosmovisión cristiá que impregna a nosa cultura. Nesta situación de aprendizaxe o alumnado será exposto aos textos bíblicos base de ética cristiá tanto do Antigo coma do Novo Testamento.	20	8			X

3.2. Distribución do currículo nas unidades didácticas.

Relixión evanxélica (1º Bacharelato)

Identificación da unidade didáctica

UD	Título da UD	Duración
1	Deus e o ser humano. A obra e plan de Deus	8

Criterios de avaliación

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos de consecución	Peso orientativo
CA.1.1. - Coñecer e entender a	TI	Sabe localizar e	30

doctrina da Trindade, a natureza de Deus e os seus atributos.		comprende os pasaxes da Biblia que mencionan a obra da creación e a presenza da Trindade na mesma.	
CA.1.2. - Identificar principios doctrinais básicos, en especial o plan de salvación de Deus, a reconciliación.	TI	Examina no relato da creación o lugar e papel da familia para o ser humano, e comunica de xeito constructivo as súas conclusións.	40
CA1.3. - Analizar a relación entre Deus e o ser humano, o seu propósito e responsabilidade.	PE	Comprende o propósito divino de redimir ao ser humano por medio de Xesús, analizando as implicacións personais derivadas.	30

Lenda: PE Proba Escrita, TI: Táboa de indicadores.

Contidos

Contidos
C1.1. - Deus: carácter e atributos.
C1.1 A Trindade, Deus en relación.
C1.2 - O pasaxes bíblicos da Creación.
C1.1.2 -O amor de Deus e a súa provisión para o ser humano.
C1.2 -O hombre a a muller creados a imaxe de Deus.
C1.2 -O propósito para o ser humano.

C1.3. -As responsabilidades do ser humano.

C1.2.3. -A relación entre Deus e o home, separación e plan de restauración.

Identificación da unidade didáctica

UD	Título da UD	Duración
2	Biblia, cultura e pensamento. A Biblia, mensaxe de Deus o ser humano	8

Criterios de avaliación

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos de consecución	Peso orientativo

CA1.1 - Analizar a importancia da Biblia como palabra de Deus revelada e inspirada, valorando a súa autoridade como norma de fe e conduta.	TI	Utiliza recursos tecnolóxicos e investiga a Biblia como libro histórico e coma mensaxe universal de Deus ao ser humano.	25
CA1.2. - Comprender a importancia da tradución da Biblia das linguas orixinais ás linguas de todo o mundo.	PE	Describe a relación que se establece entre o autor, o texto e o lector na lectura da Biblia.	25
CA1.3. - Explicar os procesos polos que a Biblia chegou a nós: canon, historia e historicidade da Biblia.	TI	Utiliza diferentes fontes de información, apoiándose nas TIC para ilustrar o proceso de transmisión do texto bíblico.	25
CA1.4. - Comprender a importancia da eséxese e hermenéutica como as ferramentas fundamentais para o descubrimento da mensaxe do autor e a relevancia do texto bíblico para hoxe.	PE	Observa, estudia e debate pasaxes bíblicos, nos que unha cuestión cultural non se traslada facilmente á nosa contorna e cultura.	25

Lenda: PE Proba Escrita, TI: Táboa de indicadores.

Contidos

Contidos
C1.1. - A Palavra de Deus coma mensaxe ao ser humano de tódalas culturas.
C1.4. - A inspiración e contexto histórico da Biblia.
C1.4. - Diferenzas entre o texto orixinal e as copias do mesmo.

C1.4. - Establecemento do canon.
C1.2. - Diferentes traducións da Biblia nas línguas orixinais.
C1.3. - Cuestións contextuais que requiren máis atención: históricas, culturais, literarias ou teolóxicas.

Identificación da unidade didáctica

UD	Título da UD	Duración
3	Xesucristo, o Espírito Santo e a Igrexa. Xesús, personaxe central da Biblia	13

Criterios de avaliación

Criterios de avaliación	Instrumente	Mínimos de	Peso
-------------------------	-------------	------------	------

	ntos de avaliación	consecución	orientativo
CA1.1. - Describir e coñecer a persoa de Xesús nun desenrolo bíblico, teolóxico e histórico.	TI	Identifica os textos mesiánicos nos libros proféticos do Antigo Testamento, e examina o cumprimento das profecías na persoa e ministerio de Xesús.	40
CA1.2. Localizar fontes primarias (históricas) e secundarias (historiográficas), extraer información relevante en canto á personalidade histórica de Xesucristo e valorar críticamente a súa fiabilidade.	TI	Usa recursos tecnolóxicos para investigar e describir o que os escritores non cristiás contemporáneos ao cristianismo antigo dixeron verbo de Xesús.	30
CA1.3. Obter e seleccionar información sobre o efecto da obra de Xesús na comunidade de crentes.	TI	Usa recursos tecnolóxicos para obter información sobre a orixe da Igrexa en Xesús, resumindo as súas conclusións.	30

Lenda: PE Proba Escrita, TI: Táboa de indicadores.

Contidos

Contidos
C1.1. - As profecías sobre Xesucristo no Antigo Testamento.
C1.1. - Xesucristo, personaxe central da Biblia e da Historia da salvación.
C1.1.2. - Xesús nas fontes históricas non cristiás.

C1.1. - O amor de Deus á humanidade e a Encarnación.
C1.3. - A obra redentora de Cristo.
C1.1. - A resurrección de Xesús a as orixes do cristianismo primitivo.
C1.1.3. - Xesús e a Igrexa. Xesús Cristo voltará.
C1.3. - O cristián e a súa nova natureza. A amizade e dirección de Deus.
C1.3. - A vida do Espírito Santo, a súa divinidad e acción no crente.

Identificación da unidade didáctica

UD	Título da UD	Duración
4	A Biblia e a súa interpretación. Exégesese e interpretación de textos bíblicos	8

Criterios de avaliación

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos de consecución	Peso orientativo

	n		
CA1.1 - Ler a Biblia e reflexionar nela observando o texto bíblico como revelación de Deus ao ser humano e coma un legado fundamental da literatura universal.	PE	Recoñece a importancia na hermenéutica da relación entre o libro, o texto bíblico e o lector do texto bíblico.	20
CA1.2. - Coñece as normas básicas de interpretación bíblica e desenvolve habilidades que lle proporcionen ferramentas sólidas para o manexo e interpretación dos textos bíblicos.	PE	Entende a importancia das línguas orixinais (hebreo, grego e arameo) para comprender o texto bíblico.	20
CA1.3. - Recoñece as ferramentas teóricas dispoñibles para a boa eséxese do texto bíblico.	TI	Coñece os xéneros da Biblia e a súa su influencia sobre a interpretación do texto e é quen de relacionar cada xénero con -canto menos- tres libros da Biblia.	20
CA1.4. - Recoñece e relaciona a mensaxe da revelación da Biblia coa pasaxe estudiada e a presenza de Xesús no cumprimento das profecías e mensaxe de Deus á humanidade.	TI	Identifica varios pasaxes nos que unha cuestión cultural ou literaria non afecta ao seu significado ou relevancia hoxe en día.	20
CA1.5. - Comprender a importancia de extraer principios bíblicos e examinar elementos da nosa cultura e vida á luz do evanxeo.	PE	Analiza e reflexiona sobre aspectos da súa cultura e vida coa mensaxe bíblica.	20

Lenda: PE Proba Escrita, TI: Táboa de indicadores.

Contidos

Contidos

C1.1.2 - A importancia da eséxese e Da hermenéutica para analizar e interpretar o texto bíblico.
C1.4. - A guía de Deus ao cristián pola lectura da Biblia.
C1.1.2.3. - O texto orixinal e as diferenzas de estilo coas traducións.
C1.1.2.4. - Estudo do fondo histórico, literario e cultural.
C1.1.2. - Xéneros literarios na Biblia e o contexto.
C1.1.2. - Análise de vocabulario, parábolas e alegorías, metáforas e símiles.
C1.1.2. - A hermenéutica e a súa relación coa biblioloxía.
C1.2.3. - Recursos bibliográficos para a lectura bíblica comprensiva.
C1.1.4.5. - A mensaxe da Biblia e as culturas do mundo.

Identificación da unidade didáctica

UD	Título da UD	Duración
5	Ética cristiá.	8

Criterios de avaliación

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos de consecución	Peso orientativo
CA1.1 - Analizar a responsabilidade ética do ser humano.	PE	Indaga en qué sentido pódese falar de “ética cristiá”.	25
CA1.2. - Coñecer as bases e os principios bíblicos da ética cristiá.	PE	Describe o carácter de Cristo e do cristián a partires das benaventuranzas.	25
CA1.3. - Analizar o amor <i>ágape</i> , coma principio fundacional do Reino de Deus.	PE	Explica as distintas acepcións do concepto “amor” no grego do Novo Testamento (<i>ágape, fileo, eros</i>).	25
CA1.4. - Identificar valores morais e espirituais para actuar de xeito responsable e autónomo.	TI	Indaga razoadamente as posibilidades do perdón en conflitos personais.	25

Lenda: PE Proba Escrita, TI: Táboa de indicadores.

Contidos

Contidos
C1.1. - Responsabilidade ética do ser humano.

C1.3.4. - Os reinos da Ética versus o Reino de Deus.

C1.2.3.4. - Bases e principios bíblicos da ética cristiá:

- Os dez mandamentos. As leis éticas do Antigo Testamento.
- Proverbios e Libros Sapienciais.
- Os profetas e a xustiza social.
- Sermón do Monte: As Benaventuranzas e a Non-Violencia.
- Feitos dos Apóstolos e as Epístolas.

4.1. Concrecións metodolóxicas

De acordo co concepto vixente de currículo, a definición de obxectivos, competencias clave, contidos, criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe avaliábeis debe completarse coa referencia ás orientacións de metodoloxía didáctica, entendendo por tal o proceso polo que os anteriores chegan a alcanzarse.

Os principios metodolóxicos que se seguirán na nosa área veranse próximos á concepción constructivista verbo da educación. Algúns dos principios que consideramos básicos son os seguintes:

- *Partir do nivel do alumno, das súas posibilidades de razoamento e aprendizaxe que as súas capacidades lle dan.*
- *Asegura-la construción de aprendizaxes significativos. Intentar construír, educativamente falando, sobre a base que o alumno xa ten.*
- *Posibilitar o aprendizaxe dos alumnos e alumnas por si mesmos, que o alumno ou alumna sexa capaz de aprender a aprender.*
- *Partir do máis concreto para chegar ó máis lonxano.*
- *Interactuar dunha maneira libre e o máis amizosa posible có mestre, de maneira que este sexa quen de dirixir á persoa ó aprendizaxe.*

Para que todo isto se leve a bo termo; plantexaremos unha metodoloxía que requira en todo momento a participación activa do rapaz ou rapaza, tentando reducir as leccións maxistras nas diferentes Unidades Didácticas ó imprescindible eutilizando a gamificación como recurso.

Tamén nos identificamos con teorías pedagóxicas emerxentes como é o Deseño Universal de Aprendizaxe (DUA) que pon de manifesto que non hay categorías estancas de alumnado onde uns precisan adaptacións e outros non. Utilizaremos unha metodoxía

que valga para calquera alumno facilitando medios para cumprir os obxectivos que valgan para todos, é dicir, que sexan universais.

Deste xeito, o profesor convértese nun facilitador de experiencias ao alumnado nas que, ademais de suscitar os contidos e actitudes que se pretende ensinar, diseña situacións que poñen en contacto aos seus alumnos e alumnas con personaxes bíblicos e con situacións nas que poñer en práctica os principios do cristianismo evanxélico. Ten tamén unha función mediadora aportando no proceso de ensino e aprendizaxe os recursos e medios necesarios para a interpretación os feitos, ideas, principios, datos ou valores, e constitúese en guía, aportando unha visión bíblica dos mesmos e modelos de aplicación práctica en situacións cotiás.

En canto ao alumado, pretéñese que sexa activo. Proporemos múltiples situacións coa procura de participación. É prioritaria a súa capacitación no coñecemento e o manexo da Biblia pois ha de remitirse a esta ao longo de todo a súa aprendizaxe como fonte básica para a comprensión do modo en que Deus se achegou ao ser humano.

Esta capacitación para a investigación bíblica se complementarase co uso de fontes extrabíblicas, en ocasións coincidentes con outras materias que tamén estuda (literarias, históricas, documentais) como garantía da complementariedade do Ensino de Relixión Evanxélica co resto do currículo e a súa achega á formación integral.

Ter en conta a aprendizaxe nesta idade implica tomar en consideración os seus propios intereses e as súas características evolutivas á hora de suscitar distintas situacións

de aprendizaxe. É por iso que seremos facilitadores dunha cada vez maior autonomía do alumnado e unha progresión dende o coñecemento inmediato cara a maiores cotas de abstracción. Potenciaremos tamén -á medida que se avanza na etapa- situacións cunha cada vez maior dose de confrontación e exercicio crítico. Todo isto levarase a cabo nun clima de liberdade de elección e convivencia plural.

O Ensino de Relixión Evanxélica suscítase simultaneamente como un espazo de aprendizaxe da convivencia, tanto nos grupos de idade que se constitúen para impartila, como no conxunto do centro e do grupo clase onde se convive con outros compañeiros e outras opcións. Para iso o docente planifica tarefas dinámicas de aprendizaxe con flexibilidade para adaptarse aos diferentes situacións persoais e/ou grupais.

Incluiranse no proceso de ensino e aprendizaxe distintos materiais, impresos, dixitais ou doutro tipo, que se incorporan como medios para estimular o estudo da Biblia, moitos deles elaborados polo propio mestre.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Diversos libros de lectura dos que se extraerán pasaxes.
Biblia.
Escenario e figuras de sombras chinesas.
Fichas de contidos diversos.
Ordenador.
Pizarra.
Proxector.
Material funxible: Tixeiras, cartón de cores, pegamento, lápices de cores, folios...

5.1 Procedemento para a avaliación inicial

Durante o primeiro mes de curso procederase a unha avaliación inicial xeral para a que se poderán utilizar algúns destes instrumentos:

- *Informes individualizados do curso anterior.*
- *Cuestionarios escritos iniciais.*
- *Cuestionarios orais breves ao comezo de cada clase.*
- *Exame superficial do traballo no caderno individual.*
- *Mediante gamificación.*

Recolleranse datos sobre os seguintes indicadores:

- *Capacidade de comprensión utilizando contidos vellos.*
- *Capacidade de memorización comprensiva e interiorización de contidos novos.*
- *Capacidade xeral de comunicación.*

Todos estes datos compararanse cos recollidos polo resto do profesorado na sesión de avaliación inicial e pola xefatura do departamento de orientación. Discriminaranse entón que elementos do proceso de ensino-aprendizaxe están mediatizados polas actitudes e cales responden a situacións determinadas a respecto das áreas lingüística e socio-cultural de cada alumno/a.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos da materia:

	Relixión evanxélica							
Unidade didáctica	UD1	UD2	UD3	UD4	UD5		Total UA	Total Prog.
Peso UD/ Tipo Ins.	17.8%	17.8%	28.9%	17.8%	17.8%		100	100
Estándar sen instrumento	0	0	0	0	0		0	0
Proba escrita	33.3	50	0	60	75		43.7	43.7
Táboa de indicadores	66.7	50	100	40	25		56.3	56.3

Criterios de cualificación:

Reflectimos o **peso porcentual** de cada un dos elementos que conformarán a avaliación:

Traballo das distintas tarefas realizadas no aula: **40%**

Media probas escritas / táboa de indicadores: **60%**

O alumno deberá obter unha nota numérica de 5 sobre 10 para ter aprobada a materia.

Criterios de recuperación:

Recuperación durante o curso.

No caso de non superar unha avaliación, darase a posibilidade de recuperación da materia mediante a presentación dos traballos e/ou exames que se establezan.

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación de materias pendentes

No caso que houberen alumnos coa materia pendente, elaborárase un plan de reforzo segundo o que establece o artigo 51 da Orde do 8 de setembro de 2021 atención á diversidade.

Este plan será personalizado e consistirá nun traballo que irá facendo o alumno de xeito trimestral seguindo as indicacións do mestre.

Este traballo revisárase con frecuencia quincenal para detectar posibles erros e facer as regulacións pertinentes.

Este traballo avaliarase cunha nota establecida de 0 a 10 puntos, onde 0 será deficiente e 10 excelente.

5.4. Procedemento para acreditar os coñecementos necesarios en determinadas materias

Este apartado non procede nesta etapa.

6. Medidas de atención á diversidade

Un dos principais principios pedagóxicos da LOMLOE é o da atención á diversidade (Art.17.1). Tanto é así que os centros docentes elaboran propostas pedagóxicas para todo o alumnado atendendo á súa diversidade, e ponse especial énfase en garantir a prevención de dificultades de aprendizaxe e a posta en práctica de mecanismos de reforzo e flexibilización, alternativas metodolóxicas ou outras medidas adecuadas tan pronto como se detecta calquera destas situacións.

Dende a nosa área, colaboraremos coa xefatura do departamento de orientación na detección das necesidades específicas e no establecemento de mecanismos de apoio e reforzo tan pronto como se detecten dificultades de aprendizaxe, co obxecto de reforzar a inclusión e asegurar o dereito a unha educación de calidade.

As medidas de atención á diversidade (MAD) que establece a LOMLOE son:

- *Adaptacións do currículo,*
- *A integración de materias en ámbitos,*
- *Os agrupamentos flexibles,*
- *Os desdobramentos de grupos,*
- *A exención da Segunda Lingua Estranxeira,*
- *A oferta de materias optativas,*
- *Os programas de reforzo.*
- *Medidas de apoio personalizado para o alumnado con necesidade específica de apoio educativo.*

No caso da nosa área, poderemos adoptar de ser preciso as pertinentes adaptacións do currículo ou programas de reforzo para o alumnado que non sexa quen de adquirir os obxectivos mínimos.

En todo caso, para responder ás necesidades educativas concretas do alumnado tendo en conta as súas circunstancias e diferentes ritmos de aprendizaxe, seguiremos os principios do Deseño Univesal de Aprendizaxe (DUA) para todo o alumnado, pero en caso do alumnado con diversidade funcional que presente necesidades educativas especiais (ACNEE) ou o alumnado con necesidades específicas de apoio educativo (ACNEAE) que non adquiera os obxectivos, programaremos actividades especificamente dirixidas para eles para reforzar os contidos desenvolvidos na unidade ou tema traballado.

Dado que as características de esta materia determinan que os grupos que se conforman son moi reducidos, faremos un seguimento moi individualizado do alumnado respetando os ritmos de aprendizaxe de cada alumno ou alumna coa finalidade de que o alumnado por completo acade -canto menos- os obxectivos mínimos. No caso de non ser posible, coordinaremos coa xefatura do departamento de orientación as accións a levar a cabo.

Finalmente sinalamos que, de ter dispoñibilidade horaria, estaremos en disposición de ofrecernos ao centro para facer reforzo educativo e apoio tal e como establece o disposto no Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia no artigo 8.2.g).

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6
ET.1. - Comprensión de lectura	X	X	X	X	X	X
ET.2. - Expresión oral e escrita	X	X	X	X	X	X
ET.3. - Comunicación audiovisual		X				
ET.4. - Competencia dixital					X	X
ET.5 - Emprendemento social e empresarial			X			
ET.6 - Fomento do espírito crítico e científico		X				
ET.7 - Educación emocional e en valores		X			X	X
ET.8 - Igualdade de xénero					X	X
ET.9 - Creatividade	X	X	X	X	X	X
ET.10 - Formación estética	X	X	X	X	X	X
ET.11 - Educación para a saúde						X
ET.12 - Educación para a sustentabilidade e o consumo responsable					X	
ET.13 - Respeto mútuo e cooperación entre iguais.	X	X	X	X	X	X

7.2. Actividades complementarias

No momento da elaboración desta programación non propoñemos ningunha actividade extraescolar e/ou complementaria, xa que non sabemos neste intre as actividades específicas referentes á nosa materia que se programarán na contorna que poden ser de interese para o proceso de ensino-aprendizaxe. De producirse algunha, faremos as xestións oportunas no seu momento para desenvolver a actividade dacordo coas instrucións do centro.

8.1. Procedemento para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Programación
Planificación de situacións de aprendizaxe
Avaliación

Descrición:

Se a **programación** axústase ao marco normativo curricular estatal e autonómico e ao currículo de relixión publicado a data de hoxe, se está adaptada ás características do centro e do grupo, se vencella este curso co perfil de saída, os descritores operativos e obxectivos de cada etapa, se se tivo en conta a diversidade do alumnado en canto a capacidades, distintos niveis cognitivos, ritmos e estilos de traballo, habilidades, estilos de aprendizaxe...

A **planificación de situacións de aprendizaxe** inclúe tódolos elementos formáis, planificouse a partires de criterios de avaliación que establece o currículo utilizando en cada secuencia aqueles saberes que permitían progresar na adquisición da correspondente competencia específica, se tivo en conta os descritores operativos das competencias clave e buscou o diálogo curricular con outras materias, se é axeitada aos criterios de avaliación, se tivo en conta a diversidade do alumnado en canto a capacidades, distintos niveis cognitivos, ritmos e estilos de traballo, habilidades, estilos de aprendizaxe...

Avaliación. Se reflexionei e avaliei a miña laboura docente durante todo o desenvolvemento da situación de aprendizaxe realizando as oportunas regulacións iniciais de proceso e finais tanto nas tarefas coma nos contidos e na metodoloxía. Se utilicei varias ferramentas de avaliación ao longo da tarefa, se tiven en conta os criterios de cualificación acordados e se estes criterios van referidos non só a resultados de probas, senón ao logro de competencias.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Dado que non teño acceso á aplicación PROENS, non poderei realizar o seguimento a traveso dela, pero como é o caso desta programación, tentarei seguir o esquema alí reflectido.

Os datos recollidos no seguimento permitirán tomar decisións cara a programación do seguinte curso académico no que agardamos ter xa acceso á aplicación.